

WAAROM ZOU JE IEMAND UITNODIGEN VOOR EEN KERKDIENTST?

1 Korintiërs 3 vers 1 t/m 9

'Heb jij zin om een keer mee naar de kerk te gaan? Komende zondag hebben we een speciale kerkdienst daarvoor.' Ooit heb ik dat aan mijn Turkse kapper gevraagd. Dat ik dat aan hem vroeg was niet onlogisch. Hij behoorde tot het Alevieten. Dat is een ondogmatische vorm van de Islam. We spreken geregeld over geloof. Hij noemde mij altijd de priester van de Koningkerk. Ik kreeg van hem een 'nee'. Hij kon niet, zei hij. Maar weet je wat hij ook zei: 'Ik voel me vereerd dat je mij uitnodigt' Heb je zin om een keer met mij mee naar de kerk te gaan? Uit onderzoek blijkt dat 70% van de mensen in de kerk direct een idee heeft aan wie ze dat zouden kunnen vragen. Wellicht heb jij ook al aan iemand gedacht. En het is niet voor niets die je juist aan die persoon denkt. Nu zijn er talloze redenen omdat niet te doen. Een paar weken terug, met Els, hebben we een aantal van die redenen genoemd. Eén van de dingen die je kan weerhouden is dat die ander 'nee' zegt. 'Nee, op 9 februari kan ik niet.' 'Of nee, daar voel ik helemaal niet voor, want ik heb helemaal niks met de kerk.' Dat laatste antwoord is best heftig, want daar zit een afwijzing in, van iets wat voor jou van belang is. En je kunt je afvragen: is het mislukt als je een 'nee' krijgt?

In het Bijbelgedeelte van vanmorgen vergelijkt Paulus de kerk met een tuintje. De context van dit ecologische beeld is verdeeldheid. Er is loyaliteit aan de verschillende werkers in de wijngaard. Maar Paulus wijst erop dat ze op allemaal afhankelijk zijn van de groei die God geeft. Groei is iets wonderlijks. Ik kan me elk voorjaar weer verbazen over bloeiende krokussen en tulpen. Het is een mysterie. Je plant bolletjes, maar of er iets groeit heb je niet in de hand. Zo is het ook met de dingen van het geloof; 'Wij planten en begieten, God geeft de groei.' Het was ook het thema van onze intrededienst in mei 2022. Het is ons adagium geworden. In het Grieks staat er zoiets als: God die telkens groei geeft. Het is voortdurend proces. Op het eerste gezicht een voor de hand liggend beeld, maar het bevat een diepe waarheid. Er zit een mens-factor in en een God-factor. Wij kunnen die maar moeilijk bij elkaar houden. Of je doet alles zelf, ervan uitgaand dat alles van jouw inzet afhangt. Of je doet niets, ervan uitgaand dat God alles doet. 'Wij planten en begieten, God geeft groei'. Dat geldt ook voor de opvoeding van je kinderen. Velen van ons hebben hun kinderen opgevoed met geloof. Er is geplant en begoten. Je hebt ze meegenomen. Je hebt met en voor ze gebeden. Maar massaal doet deze generatie niet mee met een kerk. Je kunt er verdriet van hebben. Of ze geloven, dat weet je niet precies. Of er geloof gegroeid is, dat wij hebben niet in de hand. De koster in Pijnacker zei ooit tegen mij: Als ik met mijn kinderen niet meer over God kan praten, dan moet ik met God over mijn kinderen praten. 'Wij planten en begieten, God geeft groei' Dit beeld stelt twee vragen aan mij. Vertrouwen wij – ik – er wel op dat God groei geeft? En de andere vraag: Dat planten en begieten, hoe doen we dat? We doen veel in onze kerk. Maar is dat ook planten en begieten? Er zit een vraag in naar onze eigen activiteiten en een vraag naar ons vertrouwen op God.

Nu kun je bij groei denken aan getallen. Er is groei als er steeds meer mensen meedoen met de kerk. Het landelijke plaatje is krimp. Als ik naar onze kerk kijk, zie ik twee dingen tegelijkertijd. Er is afname, als je kijkt naar mensen die overlijden. Er is ook groei, als je kijkt naar 'oude en nieuwe' nieuwe mensen. Nieuwe mensen die van buiten komen en ook mensen die weer opnieuw gaan meedoen. Het is niet spectaculair, maar er is wel een gestage aanwas. Wij bidden er ook geregeld om. Maar mijn vraag is: Ontvangen deze groei wel in dankbaarheid? Of zeggen we: we moeten we het nog maar eens zien. We geloven in ons principe: Wij planten en begieten, God geeft de groei. En nu geeft God groei. Kunnen we dat in geloof aanvaarden? In de Bijbel vertelt het woord 'groei' iets over aantallen, maar ook over groei in geloof. Groei is een kwantitatief begrip maar ook een kwalitatief. Wat is dat groei of verdieping van je geloof? In Handelingen vind je uitdrukking dat het Woord van God groeit. Dat betekent niet dat Bijbel dikker wordt, maar dat het Woord van God steeds meer impact op het leven van mensen krijgt. Dat je relatie met God zich verdiept. Dat je steeds meer gaat lijken op Jezus Christus. In zijn vertrouwen op Zijn Vader en in zijn inzet voor de mensen. Die twee vormen van groei, de kwalitatieve en de kwantitatieve hebben met elkaar te maken.

Want als je enthousiast bent over het geloof dan spreekt dat aan anderen aan. Enthousiast komt van 'en-theos'. Dat betekent je in God bent. Want mensen worden niet aangesproken door wat we doen, en ook niet door hoe we het doen. Maar vooral door het vuurtje vanbinnen, door ons 'waarom'.

Ik heb daar ook een plaatje bij. In de kerk praten we vaak over 'wat' gaan doen. Bij voorbeeld dat we volgende week die welkom-in-de-kerk-zondag hebben. Dat is 'wat' we gaan doen. En we hebben ook nagedacht over het 'hoe'. Het wordt een 'gewone' kerkdienst, maar wel met een twinkeling. Maar de belangrijkste vraag is 'waarom' doen we dit? Maar daar brandt het vuurtje. Je zegt tegen je buurvrouw: 'Heb jij zin om een keer met mij mee te gaan naar de kerk?' Haar antwoord: 'Wat leuk, ik ben nog nooit in een kerkdienst meegemaakt. Maar waarom nodig jij mij hiervoor uit?' Wat zeg jij dan? In de workshop van afgelopen woensdag hebben het daarover gehad. Want blijkbaar is die kerk zo belangrijk voor je dat jij het de moeite waard vindt om haar daarvoor uit te nodigen. Wat kun je daarover zeggen? Je zult merken dat je heel zoekend gaat formuleren. Het wordt het kwetsbaar, want het gaat over je hart. Dat is niet erg, dat werkt communicatief juist heel sterk. 'In de kerk voel ik mij gezien en gekend. En dat moet ik iedere weer horen, want dat spreekt voor mij niet vanzelf' Of 'Ik heb de gemeenschap zo nodig' Hoe zou jij dat zeggen? Wat zou jou 'waarom' zijn?

Wij planten en begieten, God geeft de groei. Wij gaan over het planten en begieten, God gaat over de groei. De dienst van volgende week is niet geslaagd als die vol is met gasten. Zelfs er niemand extra komt kan het geslaagd zijn omdat van die gesprekjes gevoerd zijn. Wij hoeven alleen maar te planten. Eén ding weet je zeker als wij niet planten zal er niets groeien. Als wij niet begieten gaat het plantje dood. Dus wat wij doen en hoe wij doen, doet ertoe. En dat is een spannende. Iemand uitnodigen voor een kerkdienst zou je een vorm van planten kunnen noemen. De meeste van ons zijn dat helemaal niet gewend. Wellicht is het mooie oefening. Door de terugloop zijn we wat in onze schulp gekropen. Ook hebben veel mensen negatieve ervaringen uit het verleden. Al hoe wel er steeds meer mensen zijn, die geen totaalbeeld meer van een kerk hebben. Geen positief, maar ook geen negatief. Je kunt een 'nee' krijgen. Maar daarmee hoeft het niet mislukt te zijn. Maar er gebeurt meer dan jij weet. Wij kunnen niet in het hoofd van de ander kijken. We weten alleen wat er gezegd wordt. Wie weet wat er in het verborgene gebeurt met het plantje? In het evangelie gebeuren de belangrijke dingen in het verborgene. Zoals ook de conceptie in het duister geschiedt. Ik moet denken aan Stille Zaterdag. Ogenschijnlijk gebeurt er niks. Het lijkt over en uit met Jezus. Maar onder de grond kiemt het zaad van de opstanding. Is er al iemand in jouw gedachte gekomen om uit te nodigen? Zou dat iets van God kunnen zijn Aan wie moet jij denken? ... Inderdaad er kan wat moed nodig zijn. Het is spannend, bijna iedereen heeft dan 'een-o-help-moment'. Maar wellicht wacht er iemand op jouw uitnodiging. Zoveel mensen lopen verloren rond, op zoek naar houvast en hoop. Wellicht is jouw stekje het middel. Je kunt ook een nee krijgen, maar als je het vrij en open doet, gebeurt er iets goeds.

Een paar jaar terug hadden we in Voorburg ook zo'n dienst. Ik sta bij de ingang en een oudere dame in een felrode jas stelt zich voor. 'Ik ben meegenomen door haar'. Ze wijst op een gemeentelid van 90 jaar. 'Ik zat vorige week naast haar op een bankje in het park. Het was mooi weer.' Toen zei zij: 'je moet de zegen van de dominee hebben, want dat zegt hij altijd' niet alleen voor jezelf, maar voor iedereen die op je pad komt'. We raakte daarover aan de praat en toen nodigde ze me uit voor deze dienst. Want ik ben niet hervormd of gereformeerd, maar wel nieuwsgierig.' Na afloop vroeg ik haar hoe ze het gevonden had. 'Miserabel', was haar antwoord. 'De liedjes vond ik uitermate miserabel. Ik kan heel erg genieten van gedichten en poëzie, maar dit sloeg nergens op.' Ik voelde dat er meer was, dus vroeg ik: 'wat intrigeerde u vanmorgen?' 'Je hoeft nooit te wanhopen, want je wordt altijd aanvaard.' Daarmee pakte ze exact de essentie van de preek die over Zachëus ging. We hebben haar daarna nooit meer gezien. Anderen wel. Aan ons is het planten en begieten. God gaat over de groei.
Amen